Kőszeg, 1918. junius hó 23.-án. 25. szám. XXXVIII. évfolyam.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre 8 korona, postai szétküldéssel 10 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
Előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz cimzendők.

Megjelenik minden vasárnap.
Felelős szerkesztő és kiadó: RONAI FRIGYES.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kőszeg, Várkör 39. szám.

Nyilttér sora 40 fillér.
Hirdetések nagyság szerint jutányos árban számitatnak.

Üdvözlet a vasutasoknak!

(K.) A „Magyar Szent Korona Országainak Vasutas Szövetsége" mai napon városunkban tartja országos közgyülését.

Őszinte rokonszenvvel, igaz szeretettel köszöntjük az e napon városunkban gyülekező vezérférfiait, munkásait, tagjait e hatalmas szövetkezetnek: a magyar vasutas társadalmat!

Csak 12 esztendeje áll fenn ez az emlékezetes, mozgalmas vasutas napok után létrejött szövetkezet, de amit a vasutasokért kivivott, amit socialis téren sikert ért el, az a csodával határos és nem tulzás, ha azt állitjuk, hogy nincsen más szervezete az országnak, mely tagjainak szolgálati s anyagi helyzete valamint erkölcsi tekintélyének az érdekében ily arányu eredményeket tudott volna elérni.

Ez nemcsak vezéreinek érdeme, hanem szivós összetartásuknak, az egymásért való bátor és okos helytállásnak az eredménye és mert hatással volt ez mindenkor az országban más hivatást betöltőkre nézve is, megállapitható az is, hogy erős socialis érzéstől áthatott tevékenységük az összes közszolgálatban állók helyzetének általános javulását is szolgálta.

Mi örömmel kötöttük meg néhány évvel ezelőtt azt a szép frigyet a szövetséggel, midőn az ország sok városában történt „háztüznézés" után bennünket választott legszebb socialis alkotásának székhelyéül. Alkalmat adott ez nekünk a szövetség, a lelkes vasutasok, céltudatos férfiak megismerésére és megbecsülésére.

Sajnos, a háboru okozta viszonyok miatt nem fogadhatjuk kedves vendégeinket ugy, amint azt szeretetünk óhajtaná, de lesz alkalmunk ezt máskor pótolni.

Külsőségekben ha nem is jut kifejezésre ezuttal itteni megjelenésük feletti örömünk, de biztositjuk arról, hogy a város polgársága rokonszenves szeretettel örvend idejövetelüknek és bő áldást kiván itt kifejtett munkásságukra.

Isten hozta körünkbe!

A városi lakosság lisztje.

A kormánynak az volt a szándéka, hogy az idei jobb termésre való tekintettel fölemeli az őstermelők fejadagját. Ez a szándéka azonban hajótörést szenvedett Németország és Ausztria ellenzésén. Megmarad tehát az őstermelőknek eddigi tizenöt kilós fejadagja, de ezt kiterjesztik a termelésben részes nőkre is.

Hogy azonban ezt a csekély kedvezményt elérhesse a kormány, azt tervezi, hogy a várossi lakosság 8·40 kilós fejadagját leszállitja 7·20 kilóra. Vagyis amit elveszt a réven, azt megnyeri a vámon. Vesztes csak mi leszünk: a városi lakosság.

Nem tudjuk, mi okból kellene a városok lakosságának a megélhetését az eddiginél is jobban megnehezíteni. Hiszen nagyon jól tudjuk mi, hogy falun sem minden fenékig tejföl. De ott mégis csak könnyebb a megélhetés. És pedig nemcsak a nagyobb fejadag miatt, mert erre valóban szükség van; de a falusi embernek van tehene, baromfia, sertése, gyümölcse, zöldségje, szóval mindene megvan, ami a megélhetéshez a liszten kivül szükséges.

A város lakóinak azonban ezt mind drága pénzen kell megszerezniök. Hogyan tud a városi közönség a jövőben megélni, ha ezután a lisztjárandóságát is kevesebbre szabják? Eddig csak győzte valahogy husétellel. De ma már ez is lehetetlenné válik; huszonöt-harmine koronát csak hadimilliomosok fizethetnek a hus kilójáért. A város lakossága pedig nemcsak hadimilliomosokból áll.

Ha tehát a kormány a város lakóinak a szájától vonja el a falatot, hogy vele a falusi asszonyok fejadagjat megjavitsa, akkor gondoskodnia kell arról is, hogy a város lakossága olcsó hust kapjon. Az államnak nem áll érdekében, hogy a városokat koplalásra kárhoztassa. Nekünk is jogunk van az élethez. Tudjuk nagyon jól, hogy háboru van, hogy szenvednünk, nélkülöznünk kell, de mindennek van határa. A hurt nem szabad a végsőkig fesziteni.

Ezen a bajon pedig csak ugy lehet segiteni, ha véget vetünk az élő marhával üzött uzsorának. Ha a gabonát le tudta az állam foglalni, foglalja le az állatállomány egy részét is és gondoskodjék arról, hogy a város lakosságának az elvont liszt helyett némi hus álljon rendelkezésére. Ne szabjon korlátokat a sertéshizlalásnak. Azonnal megszünik a husinség, ha szabad lesz sertést hizlalni, minden megszoritás nélkül. Hogy az árpa meg a kukorica más célra is kell, az most mellékes. Inkább szüneteljenek a sörgyárak, mintsem a város közönsége lemondjon a megélhetés lehetőségéről. A sör nem elsőrendü megélhetési eszköz. De a sertéshus és főkép a zsir nélkülözhetetlen.

A termés elég jónak igérkezik, nincs ok tehát arra, hogy mesterségesen drágitsuk meg a magunk megélhetését. Jól gondolja meg a kormány, hogy az élelmiszerekkel üzött uzsorának most már véget kell vetni, mert elérkeztünk a legszélső

Tárca.

Gondolatok.

I.

Ki magában tud csak örülni,
S aki nem tud könnyet törülni,
Vigasztalni a szenvedőt:
Messze — messze kerüld el őt.

Ki a szenvedést hidegen
Nézi, részvétlen — ridegen,
Érzéketlenül — mint a kő:
Százszor jobban kerüld — ha nő.

II.

Mig itt alant folydogál életünk,
A sors nagy próbát tesz olykor velünk:
Egyszer — egyszer mosolygva száll elénk,
S nyujt édes — mérges csalétket felénk;
S az ember abból — gondtalan ha vesz —
Lehet: egy percnek üdve drága lesz,
S jön az örömre vigasságra gyász,
— Gyarló ember — vigyázz!

III.

Örülünk sokszor a barátnak,
Milyen kedves, sima,
Ugy foly ajkáról a beszéd,
Akárcsak az ima;
S legtöbbször későn — amidőn már
Marását szenvedénk —
Tudjuk csak meg, hogy kebelünkön
— Kigyót melengeténk.

Tóthné-Munkácsy Eleonóra.

Kliss (Klisch) predicator.

— Regi jegyzőkönyvek alapján. —

A reformatio városunkban kedvező talajra talált. Majdnem a városnak egész lakossága az uj hitre tért át, majd Calvin, de leginkább Luther tanait követték. A csekély számu katholikusok pap, templom, iskola nélkül maradt. A városházán tisztán az uj vallásnak hivei parancsoltak. Az történt, amit azok elhatároztak.

Abból az időből hozok néhány fejezetet a nyilvánosságra, tartózkodva minden commentartól, egyesegyedül hivatkozva a jegyzőkönyvi feljegyzésekre.

Elhalván Danielis M. János, Josef német predicator, miután akkori időben merően a vallási kérdések voltak előtérben, a magistratus igen „prudens et circum spectus" kivánt lenni, ki lépjen az elhaltnak méltó örökébe, más szóval, ki legyen a német hitközségnek lelki vezére? A magistratus nem saját elhatározásából választott, hanem előbb Pamer Mihály, Hosztothy Mihály, Herpius Kristófot a püspökhöz, onnét a soproni predicator Uraimékhoz küldötte instantiáért, hogy valjon a harkályi vagy petersdorfi predicator Uraimat, vagy tán Kliss t alkalmazzák e?

A kiküldöttek 1656 évi május hó 16-iki magistratusi ülésben relatiot tettek, Musay Gergely püspök (Nemeskéren lakott) és a soproni predicator uraimékhoz történt követségről. A kiküldöttek ugyan kijelentették, hogy a harkályi és petersdorfi predicator Uramat commendálják (ajánlják), némelyek Kliss Uramat, „mindazáltal az eő kglme tecisit akarják venny". Püspök Uram ajánlotta a petersdorfi, legjobban Kliss Uramat. Innen Sopronba utaztak és Schubart és Lang Uraimékat látták szembe, kik legjobban Kliss Uramat commendálták, ha eljön, melyben kételkedtek „mert az felesége nem consensial az Egyházy tisztviselésnek". Schubert Uram emlékezett egy német mester felől is, ki mint jó orgonás és jó muzikus, a syntaxisig tanithat-e.

Musay Gergely Püspök ur május hó 29.-én már érdeklődött a magitsratusnak határozata felől, mely azt irta vissza „jönne Kliss Uram az Pünkösd innepire hozzánk predicálani az Németh Templomba".

határig. A magyar föld mindent megterem, csak okos rendszabályokkal kell előmozditani a megélhetési eszközök igazságos elosztását. *S. N.*

Az uj termés lefoglalása.

A rendelet első szakasza kimondja a termés zár alá vételét a termelőnél.

A második szakasz felhatalmazza a közélelmezési minisztert az üzemen kivül álló cséplőgépeknek térités fejében való igénybevételére.

A harmadik szakasz megállapitja a termelőnek a termésre, valamint a cséplőgépbirtokosoknak a cséplési eredményekre vonatkozó bejelentési kötelezettségüket. Egyik fontos intézkedése e szakasznak a kötelező cséplőkönyvek vezetésének elrendelése.

A termelő jogosult az elszámolás megtörténtéig saját felelősségére és egész évi szükségletének terhére a fennálló rendeletek értelmében megengedett mennyiséget felhasználni. Az 5. és 6. szakasz a zab kivételével a terménynek az átvevő bizottság utján való átvételéről intézkedik. Az átvevő bizottság a cséplése után haladéktalanul köteles a termelővel elszámolni és a háziszükséglet fololdása után megmaradó felesleg átvételéről intézkedni. A 25 mázsán aluli mennyiséget, valamint a veszedelmeztetett mennyiséget azonnal le kell szállitani a hatósági, illetőleg a H. T. gyüjtőraktárába. Fontos rendelkezése a 6. szakasznak, hogy a közélelmezési miniszter a gabona tárolására szolgáló raktárakat és egyéb helyiségeket igénybe veheti. A terményeknek a legközelebbi vasuti vagy a hajóállomásra való szállitása a termelőt terheli, de meg vannak alapitva ennek föltételei és gondoskodtatik arra, hogy a termelőt ebből károsodás ne érje. A 7. szakasz a zab átvételét szabályozza, a földmivelési és közélelmezési miniszterre bizván ennek módozatait.

A nyolcadik szakasz értelmében a termelő által házi és gazdasági szükségletre visszatartható terménymennyiségeket, ugyszintén a nem termelők által fogyasztható lisztmennyiséget egy későbbi rendelet fogja szabályozni. Későbbi rendelet fog intézkedni a gazdasági szükséglet részére felosztható, illetve beszerezhető terménymennyiségekről is. — A gazdasági év határnapját 1919. évi augusztus 15-ikében alapitották meg.

Az tizedik szakasz intézkedik arra vonatkozólag, hogy a község területén nem termelők és részben termelők hatóságtól nyert beszerzési utalvány alapján a Haditerménytől, de csakis 1918. szeptember 30-ig terjedő szükségletükre terményt vásárolhatnak.

A 11-ik szakasz rendelkezéseket tartalmaz a speciális vetőmag forgalomba hozatalára nézve. A 13-ik szakasz felhatalmazást tartalmaz arra nézve, hogy, ahol a készletek idő előtti elfogyasztásától, meg nem engedett forgalomtól stb. lehet tartani, azoknak hatósági raktárakba való beszolgáltatása elrendelhető legyen. Akinek termése nincs, azt elvileg liszttel a hatóság látja el a közélelmezési miniszter rendelkezései szerint.

A 16—27. szakaszok a gabonaneműek ipari feldolgozására nézve intézkednek. Az ipari feldolgozásra kiutalható terménymennyiséget a közélelmezési miniszter fogja az illetékes miniszterekkel későbbi időpontban megállapitani.

A 28—34. szakaszok a malmokra vonatkoznak. Azt, hogy a közfogyasztásra szánt buza, rozs és árpa forgalombahozatala milyen föltételek mellett történhetik, külön rendelet fogja szabályozni. Igen részletesen van szabályozva a vámőrlés kérdése a multal szemben, azzal a különbséggel, hogy a vámdijat egységesen tiz százalékban, a darálását nyolc százalékban állapitja meg az egész ország területére. Messzemenő intézkedések vannak a rendeletben a malomvállalatok ellenőrzésére nézve.

Ugyanesak intézkedik a rendelet a kézidarálók tekintetében is és pedig olyformán, hogy kimondja, hogy buzat, rozsot és kétszerest kézidarálón sem saját magának, sem más részére feldolgozni nem szabad.

A zárórendelkezések megtiltják a buza, rozs, kétszeres, köles és tatárkának állati föletetését.

Városi ügyek.

2881/918 **Hirdetmeny**

tüzifaszükségletnek biztositása tárgyában.

Miután Kőszeg város nem tud annyi tüzelőfát a város közönségének adni, mennyire tényleg szüksége van, közlöm a közönséggel, hogy a hercegi tulajdont képező ugynevezett wenegánai vágásban kapható tüzifa, mit egyes háztartások a lékai erdögondnokság utján rendelhetnek meg akár levelezőlapon is. A tüzifa ára a vágásban méterenként 30 korona. A fuvarozásról a vevő maga köteles gondoskodni. A megvett tüzifa jövő év február hó végéig szállitandó el az erdőből.

Kőszeg, 1918. junius 8.

Jambrits Lajos polgármester.

3056/918 **Hirdetmeny**

Közhirül adom, hogy 17 éven aluli mindnemüeli egyéneknek korcsmában való tartózkodása, valamint ily egyének részére korcsmán kivül fogyasztásra szeszes italnak kiszolgáltatása tilos. Ugyanesak tilos ily egyének részére dohány, szivar és cigaretta kiszolgáltatása.

Ezen rendeletet a legszigorubb alkalmazkodás végett az összes korcsmák, vendéglők és kávéháztulajdonosok, valamint dohánytözsde tulajdonosokkal közlöm azzal, hogy e rendelet megszegése két havi elzárással és 600 korona pénzbüntetéssel sujtható kihágást képes.

Kőszeg, 1918. junius 9.

Dr. Freyberger Jenő, rendőrkapitány.

3352/918 **Hirdetmény.**

Dr. Stúr Lajos kőszegi ügyvéd hősi halált halt fia Stúr László m. kir. honvéd hadnagy emlékére létesitett 4000 koronás alapitvány kamataira pályázatot hirdetek. Pályázhatnak Kőszegen állandóan lakó oly szegény és gyámolitásra érdemes családok, hol az atya vagy családfentartó a m. kir. 18. vagy 20. gyalogezredben szolgálva a harctéren elesett vagy ott szerzett betegségében elpusztult. Szóbeli vagy irásbeli pályázatok a polgármesterhez adandók be junius 29-ig.

Kőszeg, 1918. junius 15.

Jambrits Lajos, polgármester.

Helyi hirek.

Parancsnokvaltozás. Mády László alezredest a helyben állomásozó 12. vadászzászlóalj parancsnokát áthelyezték Komáromba. A zászlóalj uj parancsnoka Schertler Pál őrnagy lesz, a székesfehérvári Hindenburg-ezredtől, Rákosi Ferenc városunkban lakó nyug. csendőrőrnagy veje.

Eljegyzés. Czapáry Miklós 32 es vadászzászlóaljbeli hadnagy eljegyezte magának Goga Márta okl. tanitónőt Kőszegen.

Kincs Istvan apatplebanos ki mult évben Kúpfalván nyaralt, ez évben a Szt. Vid kápolna melletti kis remetelakot választotta ki magának üdülőhelyül s már mult héten odaköltözött. Aki a mi népszerü apátunkat ismeri, jól tudja, hogy ez a pihenője is csak munkásságot jelent. Egy nagyobbszabásu szépirodalmi münek a megirásához kereste ezt az idilikus, mesésszépségü, teljes nyugalmas munkát biztositó nyaralót, jobban mondva munkahelyet.

Szababsagrol visszajött Bass Rezső városi állatorvos és már átvette hivatalát. A pöstyéni fürdőkúra teljesen megszüntette lábreumáját.

Orosz fogsagbol hazatért Dr. Marton Jenő helybeli háztulajdonos és ügyvéd, tart. tüzérhadnagy. Mint ismeretes, még 1914 ben a pzmysli vár kapitulációja miatt jutott fogságba. Fogságbajutását már igazoltnak tekintették és néhány havi szabadságot kapott.

Nevmagyarositás. A belügyminiszter Schlögl Ferenc kőszegi születésü és illetőségü lakos, földmives a saját valamint János, Mária, és Emilia nevü kiskoru gyermekei családi nevének „Sulyok“ névre kért átváltoztatást megengedte.

Nevmagyarositas. A belügyminiszter Franz Ilona tanitónő, továbbá kiskoru Franz Anna és Mária tanulók, helybeli lakosok családi nevének „Ferencz“ névre kért átváltoztatást megengedte.

Penztarvizsgalat volt e héten a városnál az alispán rendeletére. Hideghkövy számtanácsos váratlanul jelent meg e célból és a városnak pénz- és alapkezelését rendben találta, csupán a gyors áttekintést és ellenőrzést biztositó részletekben tette ugyanazon kifogásokat, melyet a polgármester is ilyennek talált eddig

---

Végleg:sen a magistratus junius hó 4. én határozott következőképen: „mivel Kiiss soprony Predicator Uramat mind Egyházy mind világhy Féterdek ide kezükbe recommendálták és már egynéhány izben itt az Németh Templombanis praedicalloth, kihez kipest egyező értelemmel az nemes Tanách szükségesnek itélte lenni, hogy Musay Gergely Püspök Uramhoz egy Credentionalis és megheminitet Kiiss Uramhoz is Vocatiora Levelch kelletik expedialni, kik mellet ő kglmekhez ablegaitattnak cum jus tructione Paner Mihály, Grebolt Mihály és Herpius Kristof uraimek“.

Kiiss Danielnek ünnepélyes inaugratioja junius hó 24-én történt, miután a város előzőleg Sopronba hat szekeret küldött Kiiss Uraimért és peréskájaért. Püspök Uramért és adjunctus Senior és „egyeb ministerekért“ annyi szekeret, melyek a hat vagy hét személyből álló kiséretet elszállitották.

Ugy történt, ahogy a magistratus elhatározta. Kiisch Danielt Püspök Uram fenti napon a Seniorral solenniter felszentelte. A nemes város viszont beneficee acceptalta és itt való tisztében confirmalta. Kiisch uram pedig azt kivánta, hogy a n. tanács adjon bizonyos instructiot, hogy mind az egyházi ceremoniakhoz és mind az itt való szokáshoz „tudja magát alkalmasabban conformalni“. A tanács a predicator számára való instructiot publicalta, notariussal deák nyelvre forditatta és neki átadta; inditványára pedig, mivel Sopronban és másutt is vagyon olyan istenes szokás, hogy aratás és szüret után Isten nevének dicséretére hálát adnak Istennek mindennemü áldásaért és jóteményeért, elrendelte, hogy helyben is tartsák meg e keresztény szokást.

Azonban Klisch és a város közt a jó viszony csakhamar felbomlott. Ez egyenetlenségre vezethető tán vissza, hogy midón az egyházi rend Seniorságra akarta választani, a nemes magistratus a Synodushoz irt levélben az ellen tiltakozott, kijelenven, hogy „az ittvaló Egyházi szolgaiat igyis sok raita“. A tanácsnak ezen állasfoglalása nem gatolta ugyan meg Klisch Senioratusát, mivel a szakonyi generalis Synodus 1660. évi junius hó 9 én Klisch Danielt azon indokolással, hogy hazánk törvenyeit és szokásait nalanál senki nem tudja, — mégis csak Seniornak választotta, de Klisch Mihálynak ezen rangra emelése folytán az oly kivánatos harmonia nem állott helyre. Biro Uram még az évi december hó 2.-án a nemes magistratusnak panaszképen bejelenti „hogy mostanában itt az városban oly uj szokás támadot, melynek semi jó véget nem várhatni, mert Magister Daniel Klisch Uram az itt való Német Praedikator mindenekre az Praedikállo Székbul kikialt, sok gyalazatokkal illetve mind az maghalgatóit s mindpenigh az egész ittvaló Magistratust: ugy mint az halgatoinak eleit Groszhanzoknak, Steyrereknek és értetleneknek: item az Magistratust az kip köből miat attkozva az Egyház tanai Lapaniak, s fosztáinak mondva, hogy ad Pias Causas regente az mit legáltak, azt megh nem adgia stb“. „Több vilaghi dolgokba is ártya magát, mert Schola mestert maga mellé véve, az betegeket Testamentom tételre kényszeriti, és az mint akarja ugy tetet Testamentumot, az mint chak az elmult napokbanis azt chelekette Már Györgynével stb.; annakokakért determináltatot, hogy követségh által eleibe adasanak mindezen panaszok Punctatim Primo. My okbul chelekszi ő kglme azt, hogy az egész Magistratust, mind Publica ex Cathedra, s mind penigh Privatim Defraudatoroknak és Lopóknak avagy Egyház fosztáinak mereszli mondanny? 2. Hogy Juttructioja ellen az német mestert maga melle véve, a betegeket Testamentum tételre adigallya és azt hagy agya velek a mit akar. 3. Hogy Magistratusát szintelenül gyalázatos szokkal Grosz-Hansoknak, Steirereknek s tudatlanoknak az Cathedrabul nevezi? 4. Hogy Instructiója ellen mod nelkül és szüntelen az Cathedrában az Adversariusok ellen polemizál es disputalodik az eghész Városnak Periculumyónak (veszedelmére). 5. Mindezeknek elhagyására admoneáltatik ő kglme követ Uraim által és ugyan tilchak megh ő kgylmét ennek utánna való consinalásátul. Mely punctumok declárálására

megtartott pénztárvizsgálatainál. Ezek megszüntetésére Dr. Országh Sándor főszámvevő kapott utasitást.

Valtozas a Szent Benedek Rendben. A pannonhalmi főapát már közzé tett dispozitiója szerint Rozman Richárd tanár Sopronba helyeztetett át és helyébe Grubich Lázár tanár jön Kőszegre Zalaapátiból, — Laky Bennó tanár Zamárdi plebános lett és Pálfi Pál tanár Győrbe került.

Szabadságon. Wolfel Kálmán városi kiadó, a közélelmezési hivatal vezetője, négy heti szabadságra ment Pöstyénbe. Kovács Rezső épitőmester, a közélelmezési hivatal segédhivatalnoka fogja helyettesiteni.

Uj tanitonők. A kőszegi rk. el. isk. tanitónőképzőben befejezték a vizsgálatokat Dr. Boda János egyházm. tanfelügyelő, Dr. Szücs István min. tanácsos, biztos, Dr. Kovács Ferenc igazgató és a tantestület tagjainak közreműködésével. Oklevelet nyertek: Baka Ilona, Beke Margit, Bürchner Sarolta, Csepel Gabriella, Csoknyai Erzsébet, Farkas Ilona, Fekete Ilona, Fesler Erzsébet, Hafner Irén, Horváth Erzsebet, Kiss Mária ifj., Kiss Mária idősb., Komáromi Mária, Kovács Ilona, Kraxner Margit, Lovonyák Erzsébet, Magera Margit Motzner Maria, Módly Erzsébet, Németh Karolin, Németh Margit (Magdolna), Nyuli Anno, Patonay Vilma, Rózsas Mária, Ruszke Katalin, Sárvary Irma, Simon Mária, Szalai Terézia, Szvoboda Lujza, Takács Jolán, Tamás Margit, Tangl Ilona, Tiszai Klotild, Waisbecker Margit, Wiedemann Erzsébet, Windisch Antónia, magántanulók: Bilisics Róza, Czuppon Mária, Szakacs Erzsebet, Tomás Mária és Zmertych Olga.

Halalozas. Végh Gyula miniszteri tanácsost, az iparművészeti muzeum igazgatóját, bozsoki birtokost, ki huzamosb időn városunk lakója volt, gyász érte. Edes atyja, Végh János, fejérmegyei birtokos, meghalt 102 éves korában.

A fogimn. Deaksegelyzo Egyesület junius 24.-én, héttőn d. e. ½12 órakor tartja közgyülését a fogimn. igazgató lakásán. A t. tagokat ezuton hivja meg ez elnökség.

A kath. fogimnazium I. osztályaba a felvetel junius 26.-án, szerdan d. e. 9 orától lesz az igazgató lakásán. El kell vinni a IV. elemi isk., születési és ujraoltási bizonyitványt és 65 50 Kt.

Meghivo. Az oltáregyesület junius 23.-án (vasárnap) d. u. 5 órakor tartja közgyülését a fogimnázium disztermében. Minden oltáregyesületi tagot ezen uton is meghivja vezetőség.

Vasuti közgyules. A kőszeg–szombathelyi vasut r. t. ez evi közgyülését Czeke Gusztáv elnöklete alatt tepnap délután tartotta meg a városház termében. A közlekedésügyi kormány képviseletében ezuttal nem volt jelen senki. Elnök megnyitó szavai és a határozatképesség megállapitása után Freyler Lajos ügyvezető alelnök ismertette az 1917. evnek forgalmat és pénzügyi eredményet. E szerint a lefolyt évben 377,018 utasa volt, 29,600-al több mint az előző évben, a teherforgalom valamivel csökkent, de az anyagi eredmény mégis 235,353 koronára emelkedett, ami 42,255 koronával több mint előző évben volt. A közgyülés egyhangulag elfogadta a jelentést és elhatározta, hogy az elsőbbségi részvényeseknek ez évben is a biztositott 6%-ot, vagyis 12 korona osztalékot fizet és a torzsrészvényeket biró városnak a szerződésileg biztositott 15,000 kor. részesedést fizeti ki. A jövedelem egyébb része a tartalékhoz csatoltatik és részvénybeváltásra forditatik. Az ezután megejtett választáson egyhangulag megválasztattak igazgatósági tagokká: Czeke Gusztáv, Dr. Stúr Lajos, Freyler Lajos, Auguszt János, Freyberger Sándor, Lauringer Elek, Kincs István, Kőszegi József, Kovács Károly, Nagy Albert, Róth Jenő, Szeybold Kálmán, Unger Elek; felügyelő bizottsági tagokul pedig: ifj. Eitner Gusztáv, Jambrits Lajos, Dr. Schneller Aurél és póttagul Dr. Kovács István.

Vasutasok közgyülese. Mint már régebben megirtuk, ma vasárnap városunkban tartja országos közgyülését a Magyar Szent Korona Országainak Vasutas Szövetsége. Városunkban mintegy 200 vendég nyer elhelyezést a Vasutas Árvaház, a Kelcz Adelffy árvaház és a felsőbb leányiskola hálótermeiben, majd ugyanannyi pedig Szombathelyen. Akik itt elszállásoltattak, már tegnap este külön vonaton érkeztek, a Szombathelyen elszállásoltakat pedig külön vonat hozza ma reggel városunkba. A közgyülés a Vasutas Árvaház disztermében lesz. A közgyülés során leleplezik a diszteremben örök emlékül elhelyezendő olajfestésü arcképeit a szövetség körül kiváló érdemeket szerzett Tolnay Kornél és Zelovich Kornél volt szövetségi elnököknek. A közgyülés után közos ebéd lesz a sörkertben vagy annak vendéglői helyiségében, melyen a háborus helyzetre való tekintetből a polgárság képviseletében csakis a város polgármestere hivatalos. A Vasutas Árvaház ünnepélyes felavatása idejéből sok kedves ismerősünket lesz alkalmunk viszontlátni és ezuttal bizonyára ezek fogják az először itt megjelenteket kalauzolni. Hisszük, hogy ezek is oly jó emlékeket visznek magukkal, mint akkor annyi százan és szaporitani fogja városunk barátainak és jóakaróinak számát.

A Mexiko-földek ertekesitése ügyében mult héten megjelent cikkre vonatkozólag azt a kérdést vetette fel valaki, hogy ugyan mennyi beruházásra lenne szüksége a városnak egy akkora gyümölcstermelő telep létesitésére, bekeritésére, épületre és személyzetre. Mi persze nem felelhettünk erre, mert a cikkiró csakis a jövedelmezőséget érintette. A kérdést felvetőnek az a véleménye, hogy egy milliónál többet igényelne a beruházás és szerinte ez esetben nem hogy a város a jelenlegi helyzet kihasználásával az eladásból várható egy milliót adósságainak törlesztésére fordithatná, hanem beruházásra egy millió ujabb adósságot lenne kénytelen csinálni, a nagy jövedelemre pedig még 5—10 évig várni. Mi ezt a véleményt is közzé tesszük s most már e felett is gondolkodhatnak azok, akiket érdekel.

A vagyon- és jövedelmi adó kivetési munkálatai betekinthetők a városházán. Felebbezni 15 nap alatt lehet.

Az Ovoda kerti mulatságát, mely iránt oly általános érdeklődés mutatkozik, valószinüleg julius 7. én tartják meg. Mi „nagyok“ valahagyon csak megnyugszunk az ismételt elodázásban, de a „kicsinyek“ azok igen türelmetlenül várják az ő nagy napjukat — no meg az aznap forgalomba kerülő — sóskifliket.

A Vöröskereszt-egylet, mint a háboruban minden évben, ez évben is megtartja Péter-Pál napi nyilvános gyüjtését. De nem aznap, hanem másnap vasárnap. Virágokat árusitanak majd ifju holgyeink, a — virágok a virágot, — megállapitott 20 filléres árban, — néhány virágdiszes ponnyfogat pedig ez évben is megkocsikáztatja a kedves kicsenyeket, kiknek ez minden évben nagy örömükre volt. De lesz valami uj is. A jövendő városi zenekar tanitványai, akik már sok ügyességet sajátitottak el kitünő karmesterüktől, azok néhány zenedarabbal ugyanazon időben fognak bemutatkozni. A közönség pedig bizányára szivesen ad majd néhány fillért a Vöröskereszt céljára.

Találtatot a város területén egy pénzerszény 5 koronával és külön még 3 korona. Igazolt tulajdonosa átveheti a rendőrhatóságnál.

Befőzőcukrot kap a város jövő héten, de összesen csak mintegy 20 mázsát, ami kb. 8000 adagra felosztva fejenkint egy negyed kilós adagot ad. Befőzni bizony kevés, de „lefőzni“ éppen elég! —

Virágoznak a hársfák, illatukkal teli a város, — a földön pedig százszám hever a letörött ág, melyet a virágját szedő gyerekek boszantó vandalizmussal letördelnek. És nincsen senki aki figyelmeztetné, hogy milyen csonkává teszi a fát és mennyivel kevesebb virágot szedhet majd jövőre. Nincsen senki aki elnadrágolná a sok facsonkitó fickót, mert se szülő, se tanitó, se rendőr, senkisem törődik a kedvesen illatozó hársfákkal.

A posta háborus pótdijat szed. Közönséges és ajánlott levelek után 5 f., levelezőlapok után 2 f., nyomtatványok után 2, 50 gr. felüli csomagnál 5 f., értékleveleknél 10 f., csomagoknál 20 f., utalványoknál 5 fillért.

Műfa-árverés lesz ma délelőtt 9 órakor az alsó erdőben. Ami el nem kel azt a közetkező nap árverezik. Ha ma rosz időjárás lesz, jövő vasárnap kezdik. Az eljáró bizottságban részt vesz mint elnök Jambrits Jajos polgármester, aki ugy intézkedett, hogy a műfából kisebb tételek is megszerezhetők legyenek a háztulajdonosoknak, gazdáknak vagy iparosoknak s igy esetleges szükségletüket előnyösebben szerezhetik meg.

A piac drágasága miatt sok a panasz. Nem azért, mert nem makszimál-árért árusitanak. Ilyet gondolni sem jut senki eszébe. Még a drágaságot, a makszimál-ár fölötti ár miatt se hangzana el egy szó, mert nincs most más, csak drágaság. De a — t u l z o t t drágaságot, mely a legmérészebb fogalmat is meghaladja, ez az, ami közmegbotránkozást kelt. Az elárusitók észrevévén az ellenőrzés hiányát, hétről-hétre, napról-napra nagyobb árakat mernek követelni Ez okozza a t ú l d r á g a s á g o t, azt, melyet a hatóságnak eltürnie nem volna szabad és okozza még azt, hogy minden egyebet is aránytalanul drágit, mivel mindenki a piac horribilis túlkapásait követi.

A Pesti Hirlap uj előfizetést hirdet az 1918-iki év második felére. Már szinte felesleges az olvasóközönség figyelmébe ajánlani, hiszen manapság intelligens ember nem élhet meg ujságolvasás nélkül. A Pesti Hirlap méltán a legkedveltebb lapja a magyar közönségnek, mert a magyar nemzeti államért és a magyar kulturáért évtizeden át folytatott küzdelme s mindig független politikai magatartása megszerezte számára a legszélesebb néprétegek szeretetét. A Pesti Hirlap minden előfizetője ingyen kapja meg a Pesti Hirlap nagy képes Naptárát. A Pesti Hirlap előfizetési ára negyedévre 13·— korona, egy hónapra 4 korona 60 fillér.

Az Elektro-Bioskop mai műsora: 1. A kópémester. Detektiv-vigjáték 3 felvánásban, a főszerepet Gunnar Tolnäs viseli. 2. És a kiegészitő műsor.

Vidéki hirek.

A bajor király elutazása. A bajor királyi pár és család sárvári uradalmáról, ahol most huzamosabb időt töltöttek szerdán este vissza utaztak Münchenbe.

Sopron uj polgármestere Dr. Thurner Mihály tanácsnok-főszemvevő lesz. Az összes városi pártok megegyeztek az ő személyében.

Nagystylü latvanyos vasar-mulatsagot rendeznek Péter Pál napján Szombathelyen. 50.000 látogató megjelenésére számitanak. Lesz vásár, diszfelvonulas, sorsjáték, sport, katonai harci látványosságok, virágkorzó, kabaré és még sok más.

Asszonnyal jött haza. A soproni 18. honvédgyalogezred vitéz katonái közül szerdán százan jöttek meg orosz fogságból. Közöttük volt Horváth Rezső csepregi születésü muzsikus cigány is, ki nem hiába poétalélek, messze Kaukázusban asszonyt is szerzett magának. Egy deli termetü, kaukázusi szépséget, ki hiven követte szerelmesét a negyven napig tartó utazáson, jött minden poklon keresztül. Horvát Rezsót hamarosan szabadságolták és már el is utaztak Csepregbe, ahol az esküvő is hamarosan meg lesz.

Osztrák gyerekek nyaralása. Sopronszentmártonban 25 család vállalkozott arra, hogy 26 osztrák gyermeket hat hétre vendégül lásson.

---

választottak Szerenchey György, Spedl Mihály és Hadikins György.

Klisch Daniel Uram Marczel János által küldotte válaszát két lepecsételt levélben, melyek közül az egyik deákul, másik németül volt megirva. „Azt continálja panaszképpen, hogy mentséghe megh nem hallgattatot és audienti ara nem admittaltatot: Annak utánna három terminust tett fol eképpen: veni, Prädicavi, discedo, mellyeket meghmagyarázva, végtére tellyeseggh el es Cathegorice buchuzik, hogy egyaltallyába innen máshova menyen, az Nemes Tanách más Német lölki Tanitorul provideallyon“.

A Nemes tanacs „minth egy almélkodva“ vette tudomasul a választ, melyre enyhébb inrokat kezdett pengetni Biró Uram. Pamer János Uramat küldötte ki, hogy „magányosan tractallyon Klisch Urammal es chillapicha le bochülettel o kelmét jelentse, hogy az Nemes Tanách továbis akarya szolgálatyát venny“.

Ugy Pamer János mint Hadikins György és társai 1662. ezi január hó 2. án hüen beszamoltak kikuldetesükről, melynek eredmenyekép a nemes magistratus Klisch Danielt „absolute marastya és továbis akaryák szolgálatyat venny; azért Cathegorice és egyáltallyában el nem bochatyak, de hasztalan volt a magistratusnak minden marasztalása, deleralása, Klisch Daniel Szent György városba távozott.

— a. j. —

Szombathelyen közös konyhát szerveztek a magán- és köztisztviselők. Egyik vendéglős vállalta az ellátást; ebédet és vacsorát, mindig husételt, napi 5 kor. 50 f.-ért. A jelentkezők száma kb. másfélszáz. A berendezést és szervizt a szünetelő vendéglősök engedték át használatra.

Rablogyilkos merénylet Herényben. Özvegy Angler Lajosné egy szobában alszik husz esztendős unokaleányával. Szerdán éjjel arra ébredt özvegy Anglerné, hogy valaki jár benn a szobában. Az ajtót az este bezárták, s igy az idegen csak betörés utján kerülhetett a szobába. Özvegy Anglerné még fel sem ocsudhatott első ijedtségéből, amikor a koromsötétben az idegen megtámadta s valami hegyes késsel megszurta. Jajkiáltására felébredt az unokája, aki rémülten szaladt ki a szobából és jajveszékelve kiabált segitségért. A szobában addig az ismeretlen merénylő végezte gyilkos munkáját. A szegény asszonyt össze-vissza szurkálta. Özvegy Anglernét a karján, gyomrán, lágyékán érte több szurás, ugy hogy teljesen elöntötte a vér. Az unokája kiabálására a szomszédok felkeltek, s segitségül siettek, de amint a merénylő veszedelmet sejtett, elmenekült. A nyomozás kiindulásához nincs más nyom, mint a gyanu. Aznap folyamán ugyanis érdeklődtek özvegy Anglernénál, hogy nem szokott-e egyedül maradni, s hogy az unokája meddig marad vele, amire az asszony azzal válaszolt, hogy terv szerint az unokája még aznap elutazik Sárvárra. Az elutazás elmaradt, erről azonban az illető már nem szerezhetett tudomást.

Heti krónika.

Zavargások Bécsben. A kenyéradagok leszállitása miatt egyes kerületekben zavargásokra került a sor. Megállitották a villamoskat, beverték ezeknek és gyári épületek ablakait és megrohanták a kenyérszállitó kocsikat.

Élelmezési segély Bécsnek. A bécsi szomoru közélelmezési álltpotnak a magyar kormány gyorsan segitségére sietett, amennyiben a minisztertanács határozata szerint nagyobb mennyiségu burgonyaszállitmányt inditottak utnak Bécsbe. Windischgrätz herceg pedig ugy intézkedett, hogy egyéb élelmiszereket, mint zsirt, szalámit gyümölcsöt, szarvasmarhát küldjenek haladéktalanul a nélkülöző lakosságnak. Ez az intézkedés, mint tudósitónk irja, a közvéleményt Magyarország s a magyar kormány javára hangolta s az elkeseredés az osztrák kormány és Paul lehetetlen élelmezési politikája ellen fordult. Erősen hangoztatják, hogy Ausztriában elengedő élelmiszer volna, csak fel kellene kutatni Csehországot és Galiciát. Paul osztrák élelmezési miniszter a Berlinben folytatott tanácskozáson biztatást kapott arra nézve hogy Németországból nagyobb mennyiségu burgonyát fognak utnak inditani.

Nagy razzia az Alföldön. Nagyarányu razziát tartanak junius 10. óta a Duna és a Tisza közötti vidéken a csendőrök. A szokatlanul nagy készültséggel kivonuló csendőrség emberfeletti munkát végez. Junius 10. óta 1800 katonaszökevényt és 2000 civilt fogtak el, akik valamenynyien betöréses lopásokból éltek. Sok helyen véres összeütközésre került a sor. A utóbbi napokban két csendőrt lelőttek. A csendőrök 20 csavargót lőttek le a legutóbbi napokban. A razzia tovább tart és kiterjed a vasutakra is, ahol szintén sok katonaszökevény bujkál.

Hirek a háboruról.

A béketörekvések. Politikai körökben nagy figyelmet szentelnek azoknak a semleges országokban tapasztalható kisérleteknek és törekvéseknek, amelyek a béke elérése érdekében egyre erősebben bukkannak fel. Németországban is nagy rokonszenvvel figyelik e kisérleteket. A józanabb felfogásu politikusok mégis intik a közvéleményt a nagyobb optimizmustól. A valóság az, hogy a béke elérésére a mostani idő pontot minden eddiginél alkalmasabbnak találják. A béke legnagyobb akadálya Franciaország. Ha Németország nem is hajlandó most békefeltételeit közölni, ez azért történik, mert ezzel nem szolgál a béke ügyének. Azt mindenki tudja, hogy Németország hajlandó a békére és az sem titok, hogy Elzász Lotharingia kérdéséről nem tárgyalhat.

Az olasz frontot haderőink több helyen is áttörték. 30,000 foglyot és sok ágyut zsákmányolt. A további előnyomulást az olaszok szivos ellentállása gátolja.

A monarchiából haza engedik a lengyel hadifoglyokat. Ausztria-Magyarország elhatározta, hogy a monarchiában levő lengyel hadifoglyokat szabadon bocsájtják. A lengyel tisztek azonnal visszatérhetnek hazájukba.

Páris népet elkeszitették a város feladására. Páris védelmére minden lehető óvóintézkedést megtesznek. A háromszoros védőárkokat ellepték a katonák, akik lövészárokrendszer szerint rendezkedtek el. A legoptimistább lapok, amelyek eddig mindig biztatták a főváros közönségét, most felhivásokat bocsátanak ki abból a célból, hogy Páris elhagyasára birják azokat, akiket hivatásuk nem kot. Azt irják, hogy az asszonyokat és gyerekeket el kell haladéktalanul távolitani. A lapok előkészitik a lakosságot Páris feladására.

A párisi ujságok. Páris kiüritése tovább folyik. Az egyik lap az összes párisi ujságok számára közös nyomda felállitását követeli egy külvárosi földalatti helyiségben.

Parist elokeszitettek az ostromra. Párisnak az ostromra való elokészitése befejeződött. Az 1914. évi lövészárkokat jókarba hozták, felállitották a védőágyukat és a várost minden védelmi ponton megerősitették. A párisi jómódu lakosság már elhagyta a várost. A francia kormány arra számit, hogy a lakosság közül egy és fél milliót elszállit és ezzel csupán egy millió lakosság marad a városban, akiknek élelmezéséről gondoskodni kell. A kormány elhatározta, hogy nem hagyja el még az ostron ideje alatt sem a várost és Párisból a miniszteri hivataloknak csak egy részét helyezik át valószinüleg Bordeauxba.

Paris vedelme. A párisi községtanács szerdai ülésén ugy határoztak, hogy mindazok, akik Párist el akarják hagyni minden módot megadnak az elutazés lehetőségékez. Valamennyi magántulajdonban levő és állami műkinesek el fognak szállitatni. A párisi községtanács ülésén elhatározták, hogy Páris védőparanesnokának rendelkezésére bocsátják a lövészárkok ásásához szükséges emberosztagokat.

Amerika hajoepitese. A képviselőház elfogadta a Sundri-billt, amellyel ismét 1767 millió dollárt (körülbelül 9 milliárd koronát) engedélyez hajóépitésekre és 50 millió dollárt Wilsonnak a sürgős kiadások céljára a rendelkezésre álló alapra. A bill most a szenátus elé kerül.

Függönyök, gallérok, kézelők

fehérnemüek tisztitásra és vasalásra elfogadtatnak **Intézet-utca 14. szám alatt.**

RÜHES LOVAIT kezelje a sokszorosan kipróbált és mindenütt bevált Strausz-féle

„Fortuna"-lórühkenőcscsel

(törvényileg védve), mely egyszerü kezeléssel biztosan gyógyit.

Kapható: **STAUTZ ÁRMIN** gyógyszerésznél, **KENDERES**, Jásznagykunszolnok megye.

Egy lóra való adag **ára 25 kor.**

Viszketegséget, sömört, rüht

a leggyorsabban elmulasztja a **dr. Flesch-féle** eredeti törvényesen védett

„Skaboform"-kenőcs.

Nincs szaga. Nem piszkit. Mindig eredeti pecsétes **dr. Flesch-félét** kérjünk. Próbatégély 3 K. nagy tégely 5 K. családi adag 12 K.

Kapható a helybeli gyógyszertárakban vagy direkt a készitőnél rendelhető: **Dr. Flesch E. „Korona" gyógyszertára Győr.**

Vételnél a „SKABOFORM" védjegyre ügyeljünk!

Tánctanfolyam megnyitás.

Értesitem az érdeklő t. közönséget, hogy a táncfolyam holnap hétfőn este 7 órakor a Mulató nagy termében megkezdődik.

Beiratni szándékozókat felkérem a tennt megjelölt időben megjelenni, hogy az oktatás egyöntetüen kezdetét vehesse.

Österreicher Nándor és neje
okl. táncművészek.

Házeladás.

Egy emeletes, jól jövedelmező ház számos lakással, szép kerttel szabad kézből eladó. Bővebbi felvilágositást nyújt e lap kiadóhivatala.

Haló!! Haló!!

Veszek viselt és új cipőket, csizmákat, ruhákat, továbbá kerékpárokat stb. a legmagasabb árért.

Pavetits János
Kőszeg, Gyöngyös-utca 9. sz.

Veszek, mindennemü **régiségeket, porcellánt, poharat, képeket, antik butorokat, szőnyeget, ékszereket, törött aranyat és ezüstöt, pénzeket, régi hamis fogsorokat** a legmagasabb árban. Minden héten Kőszegen vagyok. Kérem levelezőlapon értesiteni.

HERSCHKOWITZ IZIDOR
Szombathely, Berzsenyi Dániel u. 6.

Szombathelyi Takarékpénztár Részvénytársaság

köszegi fiókja,

Kőszeg, Király-ut 6. szám.
Strucz szálloda mellett.

Elfogad: betéteket betéti könyvecskére és folyó számlára. A kamatozás a betétet követő napon kezdődik, betét kifizetéseket felmondás nélkül eszközöl.

Leszámitol: 2—3 aláirásos üzleti és magánváltókat mindenkor a legelőnyösebben.

Folyósit: rendes és törlesztéses jelzálogkölcsönöket földbirtokokra és városi házakra; **magasabb kamatu kölcsönöket alacsonyabb kamatu kölcsönökké változtat (convertál).**

Ertékpapirokat: napi árfolyamon vesz és elad tőzsdei megbizatásokat elfogad.

Szelvényeket: költségmentesen bevált; szelvényiveket a szelvényutalvány (talon) alapján dijmentesen beszerez.

Átutalásokat, lefizetéseket eszközöl a világ bármely piacán teljesen dijmentesen.

Értékpapirokra: állami- és magán papirokra előleget ad.

Sorsolás alá eső értékpapirokat árfolyamvesztesség ellen biztosit.

Ertékpapirokat és értékeket őrzésre és kezelésre átvesz.

Tekintettel, hogy hazánk legnagyobb pénzintézetével a Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesülettel szoros összeköttetésben áll, mindenféle takarékpénztári és banküzleti megbizást a legelőnyösebben bir lebonyolitani.

Mint az Első Magyar Általános biztositó társaság ügynöksége mindenféle biztositást elfogad és felvilágositással készséggel szolgál.

Központ: **Szombathelyi (régi) Takarékpénztár**
Szombathely. Alakult: 1867-ben.

Takarékbetétek 25 millió korona.
Saját tőkéi 4 millió korona.

Nyomatott Rónai Frigyes nyomdájában Kőszegen.